

PROFESNÍ PŘÍPRAVA A PRACOVNÍ UPLATNĚNÍ OSOB S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

Irena Konečná

KREJČÍŘOVÁ, O. *Profesní příprava a pracovní uplatnění osob s mentálním postižením*. Ostrava : Montanex 2004. ISBN 80-7225-112-0

Každý rodič dříve či později dospěje k momentu, kdy společně s dítětem zkouší předpovědět jeho budoucí možnou profesní dráhu, která se často stává osnovou dospělosti. Cílem výchovy lidí s mentální retardací je dosažení co možná nejvyššího stupně jejich socializace, a to především prostřednictvím úspěšného pracovního a společenského uplatnění.

Monografie Olgy Krejčířové, kterou vydalo nakladatelství Montanex, je rozdělena do deseti kapitol a je doplněna výkladovým slovníkem odborných pojmů užívaných v oblasti zaměstnávání a péče o osoby s mentálním postižením. Kapitoly rozvíjí problematiku pracovního uplatnění osob s mentálním postižením postupně. Od poznatků vztahujících se k psychologickým zvláštnostem osobnosti adolescenta s mentální retardací, reedukačního, kompenzačního a terapeutického významu pracovní činnosti se dostáváme ke specifikům pracovní výchovy u osob s mentálním postižením, na což plynule navazuje „speciálně“ zaměřená část.

Pohled na aktivní zařazení osob s mentálním postižením na trh práce uplatňuje hledisko platných legislativních úprav - zejména zákona o zaměstnanosti - a současně uvažuje o uceleném systému, který umožňuje zařazení jedince do pracovního procesu v návaznosti na ukončené vzdělání či proběhlou pracovní přípravu. Kapitoly se věnují také uplatňované strategii, a to zejména s ohledem na efektivitu zaměstnávání mentálně retardovaných a s důrazem na jednotlivé kroky ve směru pracovního uplatnění jedince. Zdůrazňuje zapojení odborníků do procesu a všech zaangażovaných subjektů - jak školy, v níž probíhala pracovní příprava, tak potencionálního zaměstnavatele.

Poslední kapitoly se věnují „preferovaným“ způsobům zaměstnávání osob s mentálním postižením - chráněným dílnám, chráněným pracovištím a různým formám podporovaného zaměstnávání. Na legislativní rámec vztahující se k těmto formám pracovního zařazení osob s mentálním postižením navazují praktické informace odvíjející se od cíle pracovního zařazení těchto osob až k samotnému zřizování chráněných pracovišť a dílen a základním principům podporovaného zaměstnávání.

Publikace je určena jak rodičům lidí s mentálním postižením, studentům humanitních oborů - zejména speciální pedagogiky, nestátním neziskovým organizacím, tak i odborné veřejnosti zabývající se výchovou, vzděláváním, poradenstvím a zaměstnáváním osob s handicapem. Autorka při zpracování

využívá vlastních praktických zkušeností a odborných znalostí z oblasti psychopedie. Uceleně informuje o problematice profesní přípravy a pracovního uplatnění osob s mentálním postižením.